

Načela za utvrđivanje i promjenu kamatnih stopa po kreditima poslovnim subjektima

UVODNE ODREDBE

Ovaj dokument sadrži načela za utvrđivanje i promjenu kamatnih stopa po danim kreditima u poslovanju s poslovnim subjektima tijekom trajanja ugovornog odnosa. Za sve ono što nije definirano i regulirano ovim Načelima vrijede definicije i odredbe o kreditnom poslovanju iz Općih uvjeta poslovanja s poslovnim subjektima.

KAMATNE STOPE

Visina kamatne stope ovisi o vrsti, namjeni i roku povrata kredita, bonitetu/kreditnom rejtingu klijenta, poslovnom odnosu s Bankom i povijesnoj urednosti klijenta u servisiranju obveza prema Banci, instrumentima osiguranja, sveukupnoj politici profitabilnosti i likvidnosti Banke, općem stanju i trendovima kretanja kamatnih stopa na financijskom tržištu, promjeni troškova financiranja uslijed promjene dostupnosti kapitala te općenito promjene stanja na financijskom tržištu (cijena kapitala i likvidnost sustava), premija rizika zemlje, promjena propisa, inflacija i dr.

Kamatne stope, obzirom na promjenjivost, mogu biti:

- ▶ fiksne kamatne stope koje se ne mijenjaju tijekom trajanja ugovornog odnosa
- ▶ promjenjive kamatne stope čija je visina podložna izmjenama tijekom trajanja ugovornog odnosa.

Banka je po kreditima vezala promjenjivost kamatnih stopa uz tržišne indekse NRS i EURIBOR. Visina kamatne stope utvrđuje se kao zbroj referentne kamatne stope i kamatne marže Banke, pri čemu se referentna kamatna stopa sastoji od tržišnog indeksa NRS-a ili EURIBOR-a.

Kamatna stopa utvrđuje se prema formuli:

$$I = Xt\% + m\%$$

pri čemu je:

Xt% – Referentna kamatna stopa = tržišni indeks određenog vremenskog obilježja **t** (EURIBOR_t, NRSt...)

m (% ili p.p.) – kamatna marža Banke

U slučaju da je vrijednost tržišnog indeksa manja od nule, odnosno negativna, Referentna kamatna

stopa se fiksira na nulu tzv. „zero floor“.

Ovako utvrđena kamatna stopa može imati utvrđene gornje i donje granice (engl. caps and floors) čime su određene maksimalne, odnosno minimalne kamatne stope tijekom trajanja ugovornog odnosa.

Banka može ugovoriti i kombinaciju fiksne i promjenjive kamatne stope na način da ista bude fiksirana kroz određeni vremenski period otplate kredita nakon čega postoje promjenjiva.

Banka ima pravo dodijeliti klijentu bonus za umanjenje kamatne stope u određenom vremenskom razdoblju i to u slučaju značajnijeg rasta referentnih kamatnih stopa na tržištu, kako bi klijentu olakšala financijski položaj.

Kod kredita koji su ugovoreni po posebnim programima i/ili u suradnji s drugim kreditorima i institucijama (npr. HBOR, HAMAG-BICRO i sl.) a da kamatna stopa nije vezana uz tržišni indeks, kamatna stopa se mijenja temeljem odluka nadležnih institucija i Banke.

TRŽIŠNI INDEKSI

Valuta	Tržišni indeks	Vremensko obilježje tržišnog indeksa
EUR	EURIBOR	3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
EUR	NRS 1	3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
EUR	NRS 2	3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci
EUR	NRS 3	3 mjeseca, 6 mjeseci, 12 mjeseci

EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) je kamatna stopa po kojoj banke u euro zoni jedna drugoj posuđuju euro sredstva. Kretanje vrijednosti EURIBOR-a objavljuje se svakog radnog dana prema kalendaru za euro valutu i dostupno je na Internet stranici www.euribor-rates.eu.

NRS (Nacionalna referentna stopa) predstavlja prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankarskog sektora (banaka i štednih banaka) s obzirom na određeni protekli period, vrstu izvora (depoziti svih fizičkih i pravnih osoba uključujući i one iz financijskog sektora) i relevantnu valutu. Kamatnu stopu za tržišne indekse NRS 1, NRS 2 i NRS 3, izračunava i objavljuje HNB na svojoj web stranici www.hnb.hr/nrs za referentno razdoblje

od 3, 6 i 12 mjeseci 60. dana nakon isteka izvještajnog razdoblja na koje se oni odnose, iznimno, ako je to neradni dan, objava se pomiče na prethodni radni dan.

Od 01.01.2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj od 17.05.2022. godine obustavlja se primjena tržišnih indeksa NRS1, NRS2 i NRS3 za HRK, te će ih zamijeniti tržišni indeksi istog obilježja i ročnosti u euro valuti, NRS1, NRS2 i NRS3 za EUR, odnosno privremeni NRS do prve objave novog NRS-a za euro valutu.

U slučaju prestanka postojanja indeksa za utvrđivanje referentne kamatne stope nadalje će se primjenjivati onaj parametar koji će od strane nadležnog tijela biti određen kao zamjena, a u slučaju da novi parametar ne bude određen, nadalje će se primjenjivati drugi parametar koji banka inače primjenjuje na takvu vrstu kredita.

PRIMJENA TRŽIŠNIH INDEKSA

EURIBOR - Banka utvrđuje referentnu kamatnu stopu kvartalno osim ako nije drugačije ugovoreno i to na početku kalendarskog kvartala 01.01., 01.04., 01.07. i 01.10., uzimajući vrijednost EURIBOR-a, zaokruženo na dvije decimale, objavljenu na 1. dan u mjesecu koji prethodi kalendarskom kvartalu (01.03., 01.06., 01.09. i 01.12.), a u slučaju da na taj dan EURIBOR nije objavljen uzet će se posljednja objavljena vrijednost.

NRS - Banka utvrđuje referentnu kamatnu stopu polugodišnje osim ako nije drugačije ugovoreno i to na početku kalendarskog polugodišta 01.01. i 01.07. (stopa utvrđena na 01.01. vrijedi u periodu 01.01. – 30.06, odnosno stopa utvrđena 01.07. vrijedi u periodu 01.07.-31.12.). Pri tome se koristi vrijednost NRS-a koja je zadnja objavljena prije datuma utvrđivanja Referentne kamatne stope.

Tako utvrđena referentna kamatna stopa uvećana za kamatnu maržu predstavlja redovnu kamatnu stopu koja vrijedi sve do datuma ponovnog utvrđivanja kamatne stope za slijedeće razdoblje.

Kod kredita u korištenju primjenjuje se važeća referentna kamatna stopa za to razdoblje.

Kod anuitetskih kredita gdje je dospjeće anuiteta unutar dva razdoblja primjenjuje se samo za taj anuitet referentna kamatna stopa iz prethodnog razdoblja.

PROMJENA KAMATNE MARŽE

Banka je ovlaštena za vrijeme trajanja ugovornog odnosa revidirati kamatnu maržu po kreditu u odnosu na povećanje opće razine inflacije mjereno

Indeksom potrošačkih cijena (IPC) na godišnjoj razini prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku, periodički, do dva puta godišnje, s time da povećanje kamatne marže ne može biti veće od stope inflacije nastale u razdoblju od mjeseca u kojem je zaključen ugovor o kreditu do posljednjeg mjeseca za koji postoji službeni podatak o stopi inflacije na internetskoj stranici www.dzs.hr

METODE OBRAČUNA KAMATE I PRIMJENA

Kamatne stope utvrđuju se na godišnjoj razini. Efektivna kamatna stopa izračunava se u skladu s relevantnim propisima HNB-a, a izdaje se na zahtjev klijenta. Kamate se obračunavaju za prethodno obračunsko razdoblje i dospijevaju na plaćanje danom obračuna.

Kamata u korištenju obračunava se i dospijeva na plaćanje mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno, godišnje ili po prijenosu u otplatu.

Kamata u otplati, uključujući i moratorij na glavnica, obračunava se i dospijeva na plaćanje prvog u mjesecu za mjesečna dospjeća, prvog u mjesecu iza kvartala za kvartalna dospjeća (01.04., 01.07., 01.10., 01.01.), prvog u mjesecu iza polugodišta za polugodišnja dospjeća (01.07., 01.01.), prvog u mjesecu za godišnja dospjeća (01.01.), ako nije drugačije ugovoreno.

PROPORCIONALNA METODA NA BAZI KALENDARSKOG BROJA DANA 365/366 U GODINI

JEDNOSTAVNI KAMATNI RAČUN

$$K = \frac{G * d * p}{g * 100}$$

K – iznos kamate

G – osnovica za obračun

d – broj dana ukamaćivanja

p – godišnja kamatna stopa

g – broj dana u godini.

Koristi se kod obračuna redovnih, interkalarnih i zateznih kamata kod kredita s jednokratnom i sukcesivnom otplatom, otplatom u ratama, revolving kredita i kredita po transakcijskom računu, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

ANUITETI

Anuitet se računa pomoću formule iz V financijskih tablica.

$$\text{Anuitet} = \text{Ugovoreni iznos} * \left(\frac{rp * uk_broj * (rp - 1)}{rp * uk_broj - 1} \right)$$

gdje je:

uk_broj = ukupni broj anuiteta

rp – koeficijent = $(1+(p/100)*(1/anui_god))$

gdje je:

p = godišnja stopa

anui_god = broj anuiteta godišnje

Kamata_iz_anuiteta = Preostala_glavnica * (rp – 1)

Koristi se kod obračuna kamata za kredite u jednakim anuitetima.

ZAVRŠNE ODREDBE

Banka zadržava pravo izmjene i/ili dopune ovih Načela u skladu sa zakonskim propisima i poslovnom politikom Banke, o čemu će Banka izvijestiti klijenta objavom na internetskoj stranici Banke **www.paba.hr** najmanje 15 dana prije stupanja na snagu takvih izmjena. Smatra se da je klijent prihvatio Načela ako do datuma njihovog stupanja na snagu ne obavijesti Banku pisanim putem da ih ne prihvaća.

Ova Načela stupaju na snagu 01.01.2023. godine

PARTNER BANKA d.d. ZAGREB